

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

OTEVŘENÁ DATA

Rok s legislativou v otevřených datech

► JUDr. MgA. Jakub Míšek, Ph.D.

Ústav práva a technologií PrF MUNI / MVČR

Průběh příspěvku

- Směrnice č. 2019/1024 a její implementace
- Další datové povinnosti vyplývající z novely 241/2022 Sb.
- Očekávané novinky

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

OTEVŘENÁ DATA

► OD směrnice a její implementace

Směrnice č. 2019/1024 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru

- Platnost od 7/2019; implementace do 7/2021
  - Implementace provedena zákonem č. 241/2022 Sb. (publikováno ve sbírce 31. 8. 2022; účinnost 1. 9. 2022)
- Hlavní novinky:
  - rozšířený rozsah povinných subjektů (veřejné podniky)
  - dynamická data
  - datové sady s vysokou socioekonomickou hodnotou
  - vyloučení aplikace zvláštních práv pořizovatele databáze
  - dopadá na údaje z výzkumu (výzkumná data), podpořeného z veřejných prostředků

OD Směrnice - datové sady s vysokou socioekonomickou hodnotou

- Povinnost poskytovat určené informace
- Obecné kategorie stanovené v příloze směrnice
  1. Geoprostorové údaje
  2. Pozorování Země a životní prostředí
  3. Meteorologie
  4. Statistika
  5. Společnosti a vlastnictví společností
  6. Mobilita
- Konkrétní seznam stanoví Komise prováděcím předpisem
  - Probíhá komitologie, bude publikováno snad ke konci roku

Novely zákona č. 106/1999 Sb.

- Zákon č. 241/2022 Sb.
  - Povinné subjekty
  - Standardní podmínky užití
  - ~~Open Data by default~~
  - Dílčí změny
    - Dynamická data
    - Posílení OFN
    - Rozšíření NKOD
    - Zveřejňování datových souborů s vysokou hodnotou

Povinné subjekty dle z. 106/1999 Sb.

- § 2 odst. 1: státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce
- § 2 odst. 2: subjekty, kterým zákon svěřil pravomoc rozhodovat o právech a povinnostech osob, v rozsahu výkonu této pravomoci
  - § 2 odst. 5: Profesní samosprávné komory poskytují podle tohoto zákona pouze informace vztahující se k výkonu veřejné správy, který jim byl svěřen zákonem.
- § 2a: Veřejné podniky
  - Důsledek implementace OD Směrnice

Veřejné instituce

- Veřejné instituce - Stejný stav jako doposud po nálezu ÚS ve věci ČEZ a následující judikatuře
  - Musí splnit test veřejné instituce ve smyslu nálezu ve věci Letiště Praha
  - Musí být 100% účast státu/samospráv
  - Řetězí se na dceřinky, pokud je 100% účast (nález Pražská plynárenská distribuce a.s.)

Veřejný podnik (§ 2a)

(1) Povinným subjektem je dále veřejný podnik, kterým se pro účely tohoto zákona rozumí právnická osoba, která není povinným subjektem podle § 2 odst. 1 a

a) která

1. vykonává relevantní činnost podle zákona o zadávání veřejných zakázek,
2. jedná jako poskytovatel veřejných služeb podle článku 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007, o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70,
3. jedná jako letecký dopravce, který plní závazky veřejné služby podle článku 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008, o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství, nebo
4. jedná jako majitel lodi, který plní závazky veřejných služeb podle článku 4 nařízení Rady (EHS) č. 3577/92, o uplatňování zásady volného pohybu služeb v námořní dopravě v členských státech (námořní kaboťáž) a

b) v níž může povinný subjekt podle § 2 odst. 1 vykonávat přímo nebo nepřímo dominantní vliv na základě majetkové účasti v této právnické osobě nebo pravidel, jimiž se řídí.

Relevantní činnosti podle zákona o zadávání veřejných zakázek

- § 153 a § 154 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
- Plynárenství, teplárenství, elektroenergetika, vodárenství
  - poskytování nebo provozování přepravním, přenosové nebo distribuční soustavy
  - dodávka komodity do přepravní, přenosové nebo distribuční soustavy
    - výroba nebo jiná forma produkce a prodej
  - činnost související s projekty děl vodního hospodářství, nebo odvodu odpadních vod kanalizací nebo čištění a úprava odpadních vod
- Činnost související s poskytováním či provozováním dopravních sítí
  - Železnice, tramvaje, trolejbusy, veřejné autobusy, lanovky
- Provoz letišť, přístavů, přístavišť, překladišť a dopravce na vnitrozemských vodních cestách
- Poštovní služby
- Těžba ropy nebo zemního plynu, nebo průzkum nebo těžba uhlí a dalších pevných paliv

Veřejný podnik (§ 2a)

(2) Má se za to, že podmínka dominantního vlivu je splněna, pokud povinný subjekt podle § 2 odst. 1 přímo nebo nepřímo

- a) drží většinový podíl na upsaném základním kapitálu veřejného podniku,
- b) disponuje s většinou hlasovacích práv vyplývajících z podílu na veřejném podniku, nebo
- c) může jmenovat více než polovinu členů správního, řídícího nebo dozorčího orgánu veřejného podniku.

Limitace informační povinnosti – Poskytování informací v oblasti hospodářské soutěže (§ 2b)

(1) Povinnost poskytovat informace se netýká informací o činnostech veřejného podniku a veřejné instituce, která je obchodní společností nebo národním podnikem, pokud tyto činnosti

a) jsou uskutečňovány v běžném obchodním styku v rozsahu předmětu činnosti nebo podnikání veřejného podniku nebo veřejné instituce zapsaného ve veřejném rejstříku nebo

b) mají obchodní nebo průmyslovou povahu a poskytnutí informace by veřejný podnik nebo veřejnou instituci znevýhodnilo na relevantním trhu.

(2) Odstavec 1 se nepoužije, pokud jde o činnosti podle § 2a odst. 1 písm. a)

- Relevantní činnosti podle zákona o zadávání veřejných zakázek

Standardní podmínky užití a posílení OFN

§ 4b

Informace poskytovaná zveřejněním se poskytuje **za standardních podmínek užití a** ve všech formátech a jazycích, ve kterých byla vytvořena; při zveřejnění takové informace v elektronické podobě musí být jeden z těchto formátů otevřený a, je-li to možné, též strojově čitelný. Je-li to možné a vhodné, zveřejní povinný subjekt spolu s informací též metadata, která se k ní vztahují. Formát i metadata **musí** splňovat otevřené formální normy.

= podmínky, které jsou objektivní, přiměřené, nediskriminační, nevýhradní a neomezují způsob ani účel následného využití poskytovaných informací

(nové znění § 4a)

Přesnější formulace zakotvení NKOD

(1) Povinné subjekty zaevidují informace, které mají povinnost zveřejnit jako otevřená data, v národním katalogu otevřených dat.

(2) Národní katalog otevřených dat je informační systém veřejné správy přístupný způsobem umožňujícím dálkový přístup sloužící k evidování informací zveřejňovaných jako otevřená data a dalších informací zveřejňovaných způsobem umožňujícím dálkový přístup, zejména rozhraním pro programování aplikací a informací o produktech a službách, které otevřená data a další informace využívají. Informace obsažené v národním katalogu otevřených dat jsou poskytovány způsobem umožňujícím dálkový přístup jako otevřená data.

(3) Správcem národního katalogu otevřených dat je Ministerstvo vnitra.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

OTEVŘENÁ DATA

► Další datové povinnosti vyplývající z novely 241/2022 Sb.

Další datové povinnosti vyplývající ze zákona 106

- § 5a odst. 3 – Úřední desky
  - Zaneseno již DEPO2, účinnost od 1. 2. 2022
  - Státní orgány, krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností zveřejňují metadata informací zveřejněných způsobem umožňujícím dálkový přístup na jejich úředních deskách a metadata těchto úředních desek jako otevřená data.
  - https://bliakher.github.io/uredni_desky/#/

Další datové povinnosti vyplývající ze zákona 106

- § 5a odst. 4 – Dynamická data
  - Povinné subjekty zveřejňují dynamická data, která nejsou obsažená v registrech a jejichž poskytnutí není zákonem omezeno, způsobem umožňujícím dálkový přístup, zejména prostřednictvím rozhraní pro programování aplikací jako otevřená data, bezprostředně po jejich shromáždění.
  - Data ze senzorů
- Definice – § 3a odst. 6
  - Dynamickými daty se pro účely tohoto zákona rozumí informace v elektronické podobě, které podléhají průběžné aktualizaci nebo aktualizaci v reálném čase, zejména z důvodu jejich významné proměnlivosti nebo rychlého zastarávání.

Zveřejňování datových souborů s vysokou hodnotou (§ 5b)

Povinný subjekt zveřejňuje ve strojově čitelném a otevřeném formátu za standardních podmínek užití, zejména prostřednictvím rozhraní pro programování aplikací, jako otevřená data informace, jejichž seznam stanoví přímo použitelný předpis Evropské unie vydaný podle čl. 14 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024. Přístup a využití datových souborů s vysokou hodnotou je bezplatný, nestanoví-li přímo použitelný předpis podle věty první jinak.

Centrální registr výročních zpráv

- ISVS, správce MVČR, veřejně přístupný způsobem umožňujícím dálkový přístup
  - Tedy povinná otevřená data
- Účinnost 1. 1. 2024
- § 18a odst. 1
  - Zřizuje se centrální registr jako informační systém veřejné správy, který slouží ke zveřejňování výročních zpráv podle § 18. Správcem centrálního registru je Ministerstvo vnitra.
  - § 18 stanoví povinnost „zveřejnit výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o své činnosti v oblasti poskytování informací“
- Proč? Kdo ví...

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

OTEVŘENÁ DATA

► Další novinky novelty 241/2022 Sb.

Nová úprava poskytování informací o platech

§ 8c Informování o příjmech fyzických osob

(1) Povinný subjekt poskytne informaci o výši příjmu osoby, které poskytl nebo poskytuje veřejné prostředky mající povahu příjmu ze závislé činnosti nebo funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů

a) jako

1. veřejnému funkcionáři, na kterého se vztahovaly nebo vztahují povinnosti podle zákona o střetu zájmů,
2. poradci prezidenta republiky, člena vlády, náměstka člena vlády nebo vedoucího ústředního správního úřadu, v jehož čele není člen vlády, nebo
3. členovi svého statutárního, řídícího, dozorčího nebo kontrolního orgánu, anebo

b) pokud žadatel prokáže veřejný zájem na poskytnutí informace o výši příjmu této osoby a tento veřejný zájem v jednotlivém případě převažuje nad zájmem na ochraně této informace.

(2) Informace o výši příjmu podle odstavce 1 se poskytne v rozsahu jméno, příjmení, funkční, pracovní či jiné obdobné zařazení a výše veřejných prostředků, na kterou vznikl nárok, před zdaněním a dalšími povinnými odvody za období podle obsahu žádosti. Při poskytování informace podle věty první se § 5 odst. 3 nepoužije.

Zneužití práva na informace

- Novela reaguje na ustálenou praxi
- Právní doktrína i judikatura dovodila možnost odmítnout žádost, pokud jde o zneužití práva na informace
  - „Zneužití určitého práva, práva na informace nevyjímaje, však nemá povahu uplatnění daného práva, a na žadatele, který se formálně „dovolává“ práva na informace, proto lze pohlížet jako na osobu, jež dané právo v konkrétním okamžiku nevykonává.“
    - (FUREK, Adam. § 15 [Rozhodnutí o odmítnutí žádosti]. In: FUREK, Adam et al. Zákon o svobodném přístupu k informacím. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 773.)
- Ale! Pro řadu povinných subjektů problém

Nová úprava – 11a (účinnost od 1. 1. 2023)

(1) Povinný subjekt může odmítnout žádost nebo její část do sedmi dnů ode dne jejího přijetí, pokud lze ve vztahu k ní dovodit, že cílem žadatele je způsobit

a) nátlak na fyzickou osobu, jíž se týkají požadované informace, pokud nejde o informace podle § 8a odst. 2, nebo

b) nepřiměřenou zátěž povinného subjektu; za způsobení nepřiměřené zátěže se považuje také podávání žádostí o informace u většího počtu povinných subjektů bez zjevné obsahové souvislosti požadovaných informací,

a to zpravidla v reakci na předcházející postup povinného subjektu vůči žadateli nebo na vztah s fyzickou osobou uvedenou v písmenu a).

(2) Rozsah požadovaných informací nebo počet podaných žádostí není bez dalšího důvodem pro odmítnutí žádosti podle odstavce 1.)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

OTEVŘENÁ DATA

Očekávané novinky

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat

- „DGA“ (Data Governance Act)
- Část II – Opětovné užití
  - Osobní údaje
  - Statistické údaje
  - Duševní vlastnictví
  - Obchodní tajemství
- Nezakládá povinnost poskytovat – pouze stanoví základní kvalitativní, formální a institucionální rámec
- Řízený přístup k datům
- Chystaný prováděcí předpis – zákon o správě dat veřejného sektoru

► Děkuji za pozornost!

► Otázky?